

VZGOJNI NAČRT

PRVE OSNOVNE ŠOLE SLOVENJ GRADEC

avgust 2023

Učiti se da bi vedeli

 da bi znali delati

 živeti skupaj

 biti

1 UVODNI DEL

Vzgojni načrt je nastal na osnovi oblikovane vizije in poslanstva šole, ki vključujeta vrednote, zapisane v obstoječi zakonodaji Republike Slovenije in dokumentih, usklajenih na nivoju **EVROPSKE UNIJE**.

- Vzgojni načrt Prve osnovne šole je oblikovan v skladu z ZOSn, ki ga v svojem 60. d členu opredeljuje kot dokument, vzgojno delovanje šole pa kot **strokovno delo**, ki se izvaja v skladu s pravili stroke in v skladu z navedenim zakonom.
- S tem vzgojnim načrtom določamo načine doseganja in uresničevanja **vizije, poslanstva, ciljev in vrednot**, ki so opredeljeni v letnem delovnem načrtu šole, v 2. členu ZOsn in 2. členu ZOFVI, podlago za zapisane vrednote pa najdemo tudi v Beli knjigi o vzgoji in izobraževanju v R Sloveniji (izdalo MŠŠ, 1995), Izhodiščih kurikularne preнове (pripravil NKS, 1997) in Konvenciji o otrokovih pravicah (OZN-sprejela Generalna skupščina, 1989).
- **Strokovnost, dobri odnosi, kvalitetno izvajanje vzgojno-izobraževalnega dela in znanje** so jedro naše **vizije**; naše poslanstvo pa je ustvarjati **vzpodbudno okolje** za učenje in razvoj; zagotavljati pogoje za optimalni razvoj vseh otrokovih potencialov, da **pri kvalitetnem pouku** in drugih dejavnostih uspešno **pridobijo** tiste **spretnosti, znanja in navade** ter **osnovne življenjske vrline** kot so **poštenost, odgovornost, strpnost in solidarnost**; vsakemu otroku **s primernimi učnimi strategijami** in **opremo** omogočiti, da bo dosegel kar največ; razvijati **strokovnost**, posebno na področju komunikacije, timskega dela, vodenja in odločanja; krepiti poklicno samozavest in avtonomijo; razvijati konstruktivno **sodelovanje z okoljem**.

Z vzgojnim načrtom želimo analizirati in kritično presojati naše delo, določiti temeljne vrednote, ugotavljati močna in šibka področja, načrtovati dejavnosti, ki bodo prispevale k razvoju vsakega posameznika in naše šole kot celote. To bomo dosegali z ustvarjanjem **sodelovalnega odnosa**, za kar je potrebno **zaupati v proces in ljudi, negovati odprto komunikacijo, prevzemati odgovornost za svoja dejanja, ustvarjalno reševati probleme in skupno sprejemati odločitve**.

Učiti se da bi vedeli

 da bi znali delati

 živeti skupaj

 biti

PRVA OSNOVNA ŠOLA SLOVENJ GRADEC

Šercerjeva 7 » 2380 Slovenj Gradec » DŠ: 23083972 » T 02 88 39 920 » F 02 88 39 939 tajnistvo.ossgrpr@guest.arnes.si » www.prva-os-sg.si

Naša šola je UNESCO šola in naša naloga je, da že v temeljih načrtovanja vzgojenega dela upoštevamo štiri osnovne stebre izobraževanja:

- a.) Prvi steber, **učiti se, da bi vedeli**, poudarja razvoj vedenja ter ustvarjalnega, kritičnega, samostojnega in izvirnega mišljenja. V naši šoli najpogosteje srečamo učenje za doseganje ciljev tega področja.
- b.) Steber, **učiti se, da bi znali delati**, je povezan z znanji, potrebnimi za ustvarjanje materialnih dobrin, za izvajanje storitev, za gospodarsko rast in razvoj, blagostanje in zaslužek. Žal so neravnovesja na tem področju pogosto povezana s pretirano tekmovalnostjo, velikimi razlikami v razvoju, konflikti, uničevanjem okolja in izčrpavanjem virov.
- c.) Steber, **učiti se, da bi znali živeti v skupnosti in eden z drugim**, izpostavlja human razvoj, kar pomeni, da je dobrobit človeka (človeštva) merilo stvari, usmerjenost v trajnostni razvoj pa izraža skrb za okolje in prihodnost. Zato je potrebno sprejemanje povezanosti in soodvisnosti, sodelovanje, preseganje individualizma, egoizma, narcizma, zaprtosti v osebne, družinske in narodne meje. Potrebno je zorenje v skupnosti in za skupnost, za osebno in planetarno celovitost.
- d.) Četrty steber, **učiti se, da bi znali biti in živeti s seboj**, opozarja na pomen spoznavanja samega sebe in širjenje svojih zmožnosti, ustvarjalnosti, svobode in identitete. Učenci naj bi se naučili sprejemati sebe in skrbeti zase tako, da bi živeli v ravnotežju, vedrini, miru in bi uspešno reševali svoje probleme. Življenjska uspešnost je namreč v veliki meri povezana z našim samozavedanjem ter odnosi z drugimi ljudmi.

Temeljne vzgojne vrednote

Osnovna šola:

- vsem učencem omogoča razvoj ustvarjalnega, kritičnega mišljenja, presojanja in oblikovanja odločitev, reševanje problemov, prevzemanje odgovornosti in razvijanje pozitivne samopodobe;
- razvija sposobnosti razumevanja in spoštovanja drugih in drugačnih, sodelovanja in razumevanja soodvisnosti, oblikovanja skupnih vrednot in sožitja v različnosti;
- spodbuja skrbno in spoštljivo ravnanje z živo in neživo naravo, materialnimi in energetskimi viri, ohranjanje naravne in kulturne dediščine ter bogastva Zemlje (dopolnilo 2. člena Zakona o OŠ);
- omogoča učencem spoznavanje in razumevanje sebe in drugih v vsej njihovi različnosti, sprejemanje drugačnosti, odgovornosti za medsebojne odnose, mir in sožitje, vrednotenje svoje uspešnosti pri doseganju ciljev, reševanju lastnih problemov in problemov skupnosti

Učiti se da bi vedeli

 da bi znali delati

 živeti skupaj

 biti

PRVA OSNOVNA ŠOLA SLOVENJ GRADEC

- omogoča spoznavanje in razumevanje pomena skupnih vrednot in pravil in pripravljenost sprejemanja posledic svojih dejanj, kadar so ta v nasprotju s potrebami in pravicami drugih, ...

Cilji osnovnošolskega izobraževanja, vezani na vzgojne dejavnosti šole

- Spodbujanje skladnega telesnega, spoznavnega, čustvenega, moralnega, duhovnega in socialnega razvoja posameznika z upoštevanjem razvojnih zakonitosti;
- omogočanje osebnostnega razvoja učenca v skladu z njegovimi sposobnostmi in interesi, vključno z razvojem njegove pozitivne samopodobe;
- pridobivanje zmožnosti za nadaljnjo izobraževalno in poklicno pot, s poudarkom na usposobljenosti za vseživljenjsko učenje;
- vzgajanje in izobraževanje za trajnostni razvoj in za dejavno vključevanje v demokratično družbo, kar vključuje globlje poznavanje in odgovoren odnos do sebe, do drugih ljudi, do svoje in drugih kultur, do naravnega in družbenega okolja, do prihodnjih generacij;
- razvijanje zavesti o državni pripadnosti in narodni identiteti, vedenja o zgodovini Slovencev, njihovi kulturni in naravni dediščini ter spodbujanje državljske odgovornosti;
- vzgajanje za obče kulturne in civilizacijske vrednote, ki izvirajo iz evropske tradicije;
- vzgajanje za spoštovanje in sodelovanje, za sprejemanje drugačnosti in medsebojno strpnost, za spoštovanje človekovih pravic in temeljnih svoboščin.

2 TEMELJNE VREDNOTE IN VZGOJNA NAČELA NAŠE ŠOLE

Vzgojno delovanje naše šole temelji na vrednotah medsebojnega **SPOŠTOVANJA**, razvijanja **DELOVNIH NAVAD** in občutka **ODGOVORNOSTI**.

- **SPOŠTOVANJE**

Medsebojno spoštovanje je temelj dobrih medosebnih odnosov med vsemi udeleženci, ki se vključujejo v pedagoški proces. S poudarjanjem te vrednote želimo razvijati večšine kulturnega vedenja, uspešnega načina komunikacije (poslušanje, pogovor kot način reševanja konfliktov) in učenja sobivanja drug z drugim (strpnost, sprejemanje drugačnosti).

- **DELAVNOST**

Učiti se da bi vedeli

 da bi znali delati

 živeti skupaj

 biti

Razvijanje učnih in delovnih navad pri učencih je tesno povezano z vrednoto uporabnega znanja in funkcionalno pismenostjo. Učence bomo z aktivnimi oblikami poučevanja pri pouku in pri drugih oblikah šolskega dela navduševali za branje, učili jih bomo strategij učenja, poudarjali pomen domačega dela in šolskih obveznosti ter povezovali naučeno znanje z življenjem. Delovne navade bomo krepili tudi s prepoznavanjem in razvijanjem močnih področij naših učencev (kvaliteten pouk, usmerjen prosti čas, kvalitetne prireditve).

• **ODGOVORNOST**

Z razvijanjem sprejemanja odgovornosti za lastna dejanja se učimo dejavnega življenja v družbi, saj razumemo posledice dejanj in vpliv le-teh na svoje življenje in življenje drugih. Učenci, starši in strokovni delavci bodo vrednoto odgovornosti uresničevali skozi šolski vsakdan s sprejemanjem in upoštevanjem skupno zastavljenih šolskih pravil in sprejetih dogovorov, z reševanjem težav, skrbi in vprašanj s skupnim pogovorom, svetovanjem ter s sprejemanjem odgovornosti za svoja dejanja (poravnava škode, restitucija). Šola prevzema odgovornost za varnost učencev v času pouka in drugih šolskih obveznosti. Učitelji prevzemajo odgovornost za svoje strokovno delo in ustrezen profesionalni odnos do staršev in učencev (doslednost, spoštovanje, upoštevanje potreb učencev). Starši so odgovorni za svojega otroka, kar se kaže v skrbi za ustrezen psihosocialni razvoj otroka in s sodelovanjem s šolo.

Pri doseganju vzgojnih ciljev šole bomo izhajali iz naslednjih načel:

- načelo oblikovanja ustreznega učnega in socialnega okolja za učence;
- načelo spoštovanja učencev in vzajemnega spoštovanja vseh udeleženi v pedagoškem procesu;
- načelo sprejemanja odgovornosti za svoje vedenje in ravnanje;
- načelo preventivnega in proaktivnega delovanja šole;
- načelo osebnega zgleda;
- načelo zavzetosti za vsakega posameznika;
- načelo pogovora kot najustreznejšega načina reševanja težav;
- načelo vzajemnega sodelovanja s starši in usklajenega pristopa šole in staršev.

3 VZAJEMNO SODELOVALNI ODNOS S STARŠI

Učiti se da bi vedeli

 da bi znali delati

 živeti skupaj

 biti

PRVA OSNOVNA ŠOLA SLOVENJ GRADEC

Starši so nepogrešljiv člen vzgoje in zaradi tega je nujno sodelovanje med starši in šolo. Odgovornost staršev je, da se zanimajo za svojega otroka, redno prihajajo v šolo ter sodelujejo z razrednikom in ostalimi učitelji. Naloga **razrednika** je, da sledi otrokovemu razvoju, ga usmerja, sodeluje s starši in jih obvešča.

Za uresničitev vzgojnih ciljev šole je nujno vzajemno sodelovanje šole s starši tako pri doseganju učno-vzgojnih ciljev kot pri reševanju razvojnih in osebnih težav otrok.

Sodelovanje šole in staršev

a) Organizirane, formalne in neformalne oblike sodelovanja:

- obiskujejo govorilne ure pri razredniku in pri ostalih učiteljih;
- se udeležujejo razrednih in skupnih roditeljskih sestankov;
- se udeležujejo individualnih pogovorov za otroka;
- obiskujejo razredne in šolske prireditve;
- obiskujejo in aktivno sodelujejo na dnevih dejavnosti (delavnice, prireditve, srečanja), ki vključujejo starše tako na ravni oddelčnih skupnosti kot na ravni šole;
- sodelujejo pri pripravi ali izvedbi dni dejavnosti in pri izvedbi akcij za izvajanje preventivnih dejavnosti.

b) Sodelovanje staršev v smislu poenotenja šolskega in vzgojnega področja za otroka doma in v šoli:

- spremljajo otrokovo šolsko delo, ki ga otrok opravlja doma;
- sodelujejo pri reševanju problemov, ki jih ima njihov otrok (učne težave, pogovori, svetovanje in usmerjanje, restitucija, vzgojni ukrepi in opomini, individualizirani vzgojni program);
- upoštevajo napotke in nasvete, ki jim jih posredujejo strokovni delavci šole;
- svojemu otroku jasno pokažejo, da se strinjajo s pravili šole in strokovnim mnenjem učiteljev.

c) Uveljavljanje pravic, interesov, pobud staršev:

- lahko izrazijo svoje interese, predloge, pobude preko sveta staršev in sveta šole in s tem vzajemno sodelujejo pri oblikovanju dela in življenja šole.

d) Prostovoljno sodelovanje staršev s šolo:

- prispevajo material za izvedbo različnih aktivnosti šole;
- pomagajo s prostovoljnim delom.

Naloga šole:

- poskrbela bo za pravočasen in kvaliteten prenos informacij do staršev;
- starše bo povabila na pogovor v primerih, ko je potreben poglobljen razgovor o otrokovem vedenju in funkcioniranju v šoli;
- po potrebi bo usmerjala starše v zunanje institucije.

V primerih, ko se starši oziroma skrbniki ne vključujejo v reševanje problemov povezanih z njihovimi otroki ali jih zanemarjajo, šola obvesti in sodeluje z zunanjimi institucijami v najvišjo korist otroka (center za socialno delo, svetovalni center in ostale pristojne institucije).

4 PREVENTIVNI PROGRAM ŠOLE

Osnovni cilj pri načrtovanju vzgojenega načrta je bil izdelati preventivni program na področju vzgojne dejavnosti. Preventivni program bo obsegal:

1. proaktivne vzgojne dejavnosti,
2. svetovanje in usmerjanje,
3. individualni vzgojni načrt dela s posamezniki.

4.1 PROAKTIVNE VZGOJNE DEJAVNOSTI

DEJAVNOSTI	VSEBINA	IZVAJALCI, UDELEŽENCI
IZVAJANJE VZGOJNEGA NAČRTA RAZREDNIKA	- vzgojni načrt razrednika	- razredniki
RAZREDNE URE	- v okviru LDN - skupno načrtovanje razrednih ur - vrednote s poudarkom na medsebojnih odnosih, komunikaciji, pozitivni samopodobi - razredne ure o uspešnem učnem delu,	- razredniki, - drugi učitelji, - ŠSS, - učenci

	<p> vključevanje učencev v načrtovanje, izvajanje in vrednotenje učenja</p> <ul style="list-style-type: none">- oblikovanje oddelčnih in šolskih dogovorov o temeljnih vrednotah skupnega življenja (oblikovanje pravil oddelka)- poudarjanje in nagrajevanje zglednega vedenja učencev, pogovori o takem vedenju- pozitiven, spodbujajoč odnos do učencev- pogovori z učenci o počutju v razredu in o medsebojnih odnosih, željah in predlogih za boljše počutje	
POKLICNA ORINETACIJA	<ul style="list-style-type: none">- predstavitev programov izobraževanja v vseh srednjih šolah, štipendije- poklicna orientacija	<ul style="list-style-type: none">- ŠSS,- razredniki,- učenci,- starši
V OKVIRU POUKA IN SODELOVANJE S STARŠI	<ul style="list-style-type: none">- vzpodbujanje pozitivnih vedenjskih vzorcev- pomen sprotnega dela, delanja domačih nalog, izpiskov in sprotnega učenja- medvrstniška pomoč pri pouku in po pouku	<ul style="list-style-type: none">- učitelji,- ŠSS,- starši,- učenci
RAZŠIRJENI PREVENTIVNI PROGRAM	<ul style="list-style-type: none">- vzpodbujanje pozitivnih medosebnih odnosov	<ul style="list-style-type: none">- zunanji sodelavci (policist, center za socialno delo, zdravstveni delavci)- učenci,- učitelji,- ŠSS,- starši
SODELOVANJE S STARŠI	<ul style="list-style-type: none">- šolske prireditve – starši kot pomočniki pri zagotavljanju varnosti učencev na zabavnih prireditvah	<ul style="list-style-type: none">- razredniki,- ŠSS,- učenci,- starši

Učiti se da bi vedeli da bi znali delati živeti skupaj biti

	<ul style="list-style-type: none">- spodbujanje staršev k partnerskemu sodelovanju (redno prihajanje na govorilne ure in roditeljske sestanke)- starši lahko sodelujejo kot somentorji učencem pri raziskovalnih nalogah- priprava predstav v okviru razreda za starše- spomladansko čiščenje okolja v sodelovanju s starši in lokalno skupnostjo	
ŠOLSKA SKUPNOST	<ul style="list-style-type: none">- delovanje na ustreznem in zaželenem vedenju v okviru šolske skupnosti in vsakoletnega šolskega parlamenta	<ul style="list-style-type: none">- učenci,- ŠSS,- učitelji
MEDSEBOJNA POMOČ UČENCEM	<ul style="list-style-type: none">- prostovoljno delo- mentorstvo starejših učencev mlajšim,- pomoč učenca sošolcu , ki se je prešolal ali je druge narodnosti	<ul style="list-style-type: none">- učitelji,- ŠSS,- drugi delavci šole,- učenci
STROKOVNO IZPOPOLN. PEDAGOŠKIH DELAVCEV	<ul style="list-style-type: none">- izobraževanje s področja profesionalnega razvoja	<ul style="list-style-type: none">- učitelji,- ŠSS,- vodstvo šole

POHVALE

Pohvale prejmejo najbolj uspešni in zgledni učenci, katere lahko predlagajo sošolci in učitelji po predhodnem spremljanju napredka vsakega učenca.

ODZIVNOST IN PRAVOČASNOST PRI REŠEVANJU PROBLEMOV, NJIHOVO NAČRTHO REŠEVANJE

- Sprotno reševanje konfliktov, ki nastanejo v ŠOLI;
- uvajanje mediacije;
- vodenje **MAPE VZGOJNEGA DELOVANJA**;
- uvajanje restitucije pri kršitvi pravil;
- posvetovanje, sodelovanje s svetovalno službo ob zaznavi otrokovih težav;
- sodelovanje z zunanjimi institucijami v primeru otrokovih težav.

Učiti se da bi vedeli

 da bi znali delati

 živeti skupaj

 biti

PRVA OSNOVNA ŠOLA SLOVENJ GRADEC

Šercerjeva 7 » 2380 Slovenj Gradec » DŠ: 23083972 » T 02 88 39 920 » F 02 88 39 939 tajnistvo.ossgrpr@guest.arnes.si » www.prva-os-sg.si

NAVAJANJE NA PROCES SAMOVREDNOTENJA, SAMOKONTROLE IN SPREJEMANJA ODGOVORNOSTI

- Navajanje učencev na skupinsko delo:
- učenje enakovrednega partnerstva med učenci;
- možnost prisostvovanja učencev na pogovornih urah, govorilnih urah in roditeljskih sestankih (aktivna udeležba);
- pogovori o ustreznem izbiranju vedenja v določenih situacijah in o posledicah izbranega vedenja (razredna ura).

POVEČANA SKRB ZA VARNOST

- Dosledno dežuranje učiteljev;
- dosledno upoštevanje normativov in standardov pri vseh dejavnostih;
- povečan nadzor učiteljev v času prostega časa učencev (odmori, OPB);
- zaklepanje učilnic po pouku.

4.1 PROAKTIVNE VZGOJNE DEJAVNOSTI

Svetovanje in usmerjanje pomaga učencem pri reševanju problemov v zvezi z njihovim razvojem, delom, odnosih z drugimi, razvijanju samopresoje in prevzemanju odgovornosti.

Svetovanje in usmerjanje spodbuja razvijanje samovrednotenja, samokontrole, zavedanje svobodnih izbir v mejah, ki jih postavlja skupnost, in razvijanje odgovornosti za lastne odločitve in ravnanja.

Cilji svetovanja in usmerjanja so, da se učenci učijo:

- oblikovati lastne cilje in strategije za njihovo uresničevanje;
- organizirati lastno delo za večjo učinkovitost;
- spremljati svojo uspešnost;
- razmišljati in presojeti o svojem vedenju in ravnanju drugih ljudi;
- prevzemati odgovornost in sprejemati posledice svojih dejanj;
- empatičnega vživljanja v druge;
- razumeti vzroke za neustrezno vedenje pri sebi in drugih;
- reševati probleme in konflikte;
- ustrezno ravnati v situacijah, v katerih je prisoten stres, strah, čustvena napetost, konflikti, apatičnost, frustracije, doživljanje neuspehov, depresija ...;
- razvijati pozitivno samopodobo;

Učiti se da bi vedeli

 da bi znali delati

 živeti skupaj

 biti

- dosegati druge cilje, ki jih zastavi šola;

Usmerjanje in svetovanje se izvaja v okviru ur oddelčnih skupnosti, pogovornih ur za učence, ob sprotnem reševanju problemov. Izvajajo ga razrednik, učitelji, ki učenca poučujejo, ŠSS, drugi strokovni delavci in zunanji sodelavci šole. Svetovanje in usmerjanje povezano z reševanjem individualnih ali skupinskih problemov izvajajo za to usposobljeni zunanji sodelavci.

Osebni svetovalni pogovor učitelja, šolske psihologinje ali drugih je pomembno vzgojno sredstvo, saj svetovalac učencu pomaga pri presojanju lastnega vedenja (motive ravnanj, potrebe) in povezanost določenih ravnanj s posledicami. Z učencem najdeta drugačno, sprejemljivo vedenje, ki ga bo lahko učenec uporabil v nadaljnjih podobnih situacijah. Pozitivno je, če svetovalnemu pogovoru sledi **dogovor** med učencem, svetovalcem in morda celo starši, kjer se opredeli cilje, odgovornost sodelujočih in morebitne izjeme.

V primerih, ko strokovni delavec presodi, da učenec potrebuje dalj časa trajajoče spremljanje, usmerjanje in svetovanje v okviru šole, predlaga staršem sodelovanje s šolsko psihologinjo in v soglasju s starši se odločijo za cilje in urnik svetovanja.

V kolikor se pri učencu pojavljajo težave in oblike vedenja, ki jih obravnava v šoli ne more zmanjšati ali odpraviti, se staršem predlaga obravnavo v zunanjih ustanovah, ki nudijo psihološko in socialno pomoč otrokom in družini.

Možnost organiziranja svetovanja učencu tudi na naslednje načine:

- organiziranje pomoči učitelja ali sošolcev pri učenju;
- načrtno vzpostavljanje socialnih povezav med učenci;
- vključevanje učenca v določene šolske in izvenšolske dejavnosti;
- uvajanje učenca za prevzem določenih funkcij ali pomembnih odgovornosti;
- nudenje različnih oblik zunanje pomoči;
- druge oblike organiziranja preventivnih in proaktivnih dejavnosti.

4.3 INDIVIDUALNI VZGOJNI NAČRT DELA S POSAMEZNIMI UČENCI

Razrednik bo skupaj s ŠSS oblikoval za učenca, ki potrebuje posebno pozornost in strokovno pomoč, individualizirani vzgojni načrt učenca, ki ga je potrebno predstaviti tudi staršem. Ta naj učencu pomaga doseči pozitivne spremembe v načinih zadovoljevanja lastnih potreb, upoštevanja potreb in

Učiti se da bi vedeli

 da bi znali delati

 živeti skupaj

 biti

pravic drugih, sprememb na področju učenja in vedenja. Pri tem je potrebno upoštevati posebnosti učenca.

5 USTVARJANJE POGOJEV ZA ŽIVLJENJE IN DELO NA ŠOLI

5.1 MOŽNOSTI VZGOJNEGA UKREPANJA

RESTITUCIJA

Restitucija omogoča ustvarjalno soočanje z napakami, ki so na ta način tudi priložnost za učenje novih vedenj in popravilo napak.

Poravnava škode je postopek poravnave povzročene škode z delom ali kako drugače (tudi finančno). V nasprotju s kaznovanjem poudarja pozitivno reševanje problemov in odgovornost prevzemanja posledic vedenja.

Temeljna načela restitucije so:

- poravnava je smiselno povezana s povzročeno psihološko, socialno ali materialno škodo;
- zahteva odločitev in napor tistega, ki je škodo povzročil;
- oškodovanec jo sprejme kot primerno nadomestilo povzročene škode;
- spodbuja pozitivno in vedenje ne obrambnih vedenj kot sta kritika in kazen ter poudarja vrednote;
- kaznovalca ni, učenec ustvarjalno rešuje problem.

Če je učencem dovoljeno napraviti in popravljati napake, je večja verjetnost, da bodo pripravljene spreminjati vedenje, lažje bodo razumeli napake drugih in kot odrasli ne bodo avtoritarno kaznovali. Razrednik v sodelovanju z učencem naredi načrt, kako bo storjeno popravljen. V primeru, da učenec zavrne možnosti, ki jih ponuja restitucija ali se dogovorov ob restituciji ne drži, lahko sledi vzgojni ukrep.

MEDIACIJA

Z mediacijo se sprte osebe ob pomoči tretje osebe med seboj pogovorijo in ugotovijo, kje so točke spora, izrazijo svoja stališča in poskušajo sami najti rešitev, s katero bodo vsi zadovoljni.

5.2 VZGOJNI UKREPI

Učiti se da bi vedeli

 da bi znali delati

 živeti skupaj

 biti

PRVA OSNOVNA ŠOLA SLOVENJ GRADEC

Vzgojni ukrepi obsegajo posledice kršitev pravil šole. Uporabljajo se, kadar učenci niso pripravljene sodelovati pri reševanju problemov in so bile predhodno izvedene vse druge vzgojne dejavnosti. Učencem pomagajo spoznavati njihove obveznosti do drugih ljudi in pomen pravil v družbeni skupnosti. Izvajanje vzgojnih ukrepov je povezano z nudenjem podpore in vodenjem učenca, iskanjem možnosti in priložnosti za spremembo neustreznega vedenja. Pri tem sodelujejo učenec, starši in strokovni delavci šole, ki skupaj oblikujejo predloge za rešitev.

Vzgojni ukrepi so lahko:

- ukinitve nekaterih pravic, ki so povezane s kršitvami pravil šole, npr. s pridobljenih statusov učencev, ugodnosti, ki jih šola nudi učencem izven predpisanih dejavnosti in standardov;
- povečan nadzor nad učencem v času, ko je v šoli, a ne pri pouku;
- zadržanje na razgovoru po pouku v zvezi z reševanjem problemov v soglasju staršev;
- če učenec pogosto ogroža varnost, ne upošteva navodil in zato šola ne more prevzeti odgovornosti za varnost in izvedbo pedagoškega procesa izven prostorov šole (dnevi dejavnosti, tabori, šole v naravi ...), šola za takega učenca organizira nadomestni vzgojno-izobraževalni proces v šoli;
- odstranitev od pouka: ta je mogoča, kadar učenec s svojim vedenjem onemogoča izvajanje pouka kljub predhodnim pogovorom, dogovorom in opozorilom. Cilj odstranitve je vzdrževanje jasno postavljenih mej, sprejemljivega vedenja in omogočanje resnega sodelovanja učenca in učitelja pri reševanju problema ter omogočanje nemotenega učenja drugih učencev v oddelku. Učenec v času odstranitve opravlja delo pod nadzorom ŠSS. V primeru odstranitve učenca od ure pouka mora učitelj z njim opraviti razgovor še isti dan, skupaj pregledata opravljeno delo in se dogovorita o nadaljnjem sodelovanju.

Vzgojne ukrepe bo šola uporabila v primerih, ko učenec krši šolska pravila in so bile predhodno izvedene druge vzgojne dejavnosti (svetovanje, usmerjanje, mediacija, restitucija):

- če učenec ne spremeni svojega ravnanja ali vedenja in nadaljuje s kršitvijo istega ali ostalih pravil;
- če učenec noče sodelovati pri reševanju problemov, se ne drži dogovorov itd.;
- če učenec ni pripravljen upoštevati potreb in pravic drugih;

Šola bo uporabila vzgojno ukrepanje tudi takrat, ko bo trenutna situacija narekovala naglo ukrepanje (nevarnost, posredovanje v pretepu, zaščita imovine,...).

Učiti se da bi vedeli

 da bi znali delati

 živeti skupaj

 biti

Vzgojni ukrep se izreče z namenom nudenja podpore in vodenja učenca, iskanjem možnosti in priložnosti za spremembo neustreznega vedenja. O uporabi vzgojnega ukrepa šola obvesti starše učenca oz. pri tem sodelujejo učenec, starši in strokovni delavci šole, ki skupaj oblikujejo predloge za rešitev. Učencu in staršem se pojasnijo razlogi za izrek ukrepa, obliko in trajanje ukrepa ter načine, s katerimi bomo preverili ali je ukrep učinkoval.

V kolikor starši odklonijo sodelovanje, se vzgojni ukrep izreče na podlagi pisnega predloga razrednika, ki lahko ukrep izreče individualno ali s soglasjem učiteljskega zbora. Če starši odklonijo sodelovanje, odklonitev ne zadrži izrečenosti vzgojnega ukrepa.

O vzgojnih ukrepih se vodi **MAPA VZGOJNEGA DELOVANJA**, ki jo vodi razrednik, sooblikujejo pa drugi učitelji in ŠSS (interdisciplinarna obravnava).

5.3. VZGOJNI OPOMINI

Od vzgojnega ukrepa se opomin razlikuje v tem, da ima lahko trajne posledice za učenca, kot je prešolanje v drug razred ali na drugo šolo. Vzgojni opomin se izreče učencu v primeru, ko je šola izčrpala že vsa mehka komunikacijska in pedagoška sredstva, zapisana v tem dokumentu.

Vrste in postopki izrekanja vzgojnih opominov so določeni skladno s Pravilnikom o vzgojnih opominih v osnovni šoli, ki jih je določil minister za šolstvo in šport.

Ob izreku vzgojnega opomina je potrebno izvajati z učencem usmerjene individualizirane proaktivne, svetovalne in druge vzgojne dejavnosti, po potrebi se vključi strokovnjake iz zunanjih institucij. V skrajnem primeru je posledica vzgojnih opominov prešolanje učenca na drugo šolo tudi brez soglasja staršev. Odločitev o prešolanju mora biti podprta s strokovnimi mnenji sodelujočih institucij.

6 IZVAJANJE VZGOJNEGA NAČRTA NA ŠOLI

Pri vzgoji je zelo pomembna doslednost, kar pomeni, da vsi sodelujoči sprejmejo in dosledno izvajajo vzgojni načrt. Če želimo, da bo vzgojni načrt zaživel, se moramo tako učitelji kot starši potruditi, da bomo delali usklajeno in dosledno.

Na razrednih urah bodo učenci sami izdelali in zapisali cilje, kaj so pripravljene storiti za dobre odnose, boljše znanje, medsebojno sodelovanje ...

Vzgojne dejavnosti:

- razvijanje ugodne socialne klime, občutka varnosti, zaupanja in sprejetosti, medsebojne povezanosti in sodelovanja;
- oblikovanje oddelčnih in šolskih dogovorov o temeljnih vrednotah skupnega življenja in načinih ravnanja – pravila šole in oddelčnih skupnosti;
- izvajanje razvojnih in drugih projektov šole;
- razvijanje socialnih veščin, vrstniško svetovanje in posredovanje;
- izrekanje pohval in nagrad;
- obravnavanje različnih življenjskih problemov in usposabljanje za reševanje le-teh;

Učiti se da bi vedeli

 da bi znali delati

 živeti skupaj

 biti

- navajanje na procese samovrednotenja, samokontrole in sprejemanja odgovornosti;
- spodbujanje zavedanja svobode in omejitev v izbiranju vedenja;
- izvajanje dejavnosti, ki povezujejo učence, delavce šole, starše in lokalno skupnost;
- načrtno in sistematično vključevanje staršev v življenje in delo šole,
- izvajanje preventivnih dejavnosti za preprečevanje zasvojenosti, nasilništva in drugih odklonskih pojavov;
- spoznavanje okoliščin, v katerih se pojavljajo za šolo značilni problemi, odzivnost in pravočasnost pri reševanju problemov.

Pri tem moramo upoštevati da:

- skupna pravila omogočajo enotno delovanje;
- enotni načrt omejuje samovoljo in vzpostavlja večjo odgovornost in pripadnost;
- je vzgoja dolgotrajen in neprekinjen proces. Da bi učencem sproti dajali povratne informacije o njihovem vedenju, smo izdelali načrt, ki bi tudi učencem dajal povratno informacijo, v kolikšni meri je njegove vedenje sprejemljivo za okolico in kaj lahko stori, da vedenje popravi in izboljša odnose.

6.1 VODENJE MAPE VZGOJNEGA DELOVANJA

Za sledenje in spremljanje učenčevega vedenja je oblikovana MAPA VZGOJNEGA DELOVANJA, ki je podprta z Vzgojnim načrtom Prve osnovne šole, Pravili šolskega reda in Hišnega reda Prve osnovne šole.

VPIS UČITELJA V MAPO VZGOJNEGA DELOVANJA

Učitelj, ki učenca vpiše, se mora z učencem obvezno pogovoriti isti ali naslednji dan. Na govorilno uro povabi tudi starše učenca, da se skupaj pogovorijo o problemu in najdejo ustrezno rešitev. Datum obeh pogovorov zapiše učitelj v MAPO VZGOJNEGA DELOVANJA. Zabeleži tudi, če se starši niso odzvali in niso prišli na pogovor.

SPOROČILA IN VPISI

Sporočila razredniku so bolj splošni opisi učenčevega neustreznega vedenja, ki jih zapišejo posamezni učitelji, ki ga poučujejo, kot npr.:

ne dela domačih nalog, ne prinaša šolskih potrebščin, zamuja, klepeta med poukom, noče pripraviti šolskih potrebščin, odvezeta naprava – gsm, ... ipd.

Namen sporočila je, da se ustvari splošen vtis o celostnem vedenju učenca, da razrednik ve za njegov odnos in morebitne težave tudi pri drugih predmetih ter jih posreduje staršu na govorilni uri.

Vpisi učitelja so bolj konkretne narave in imajo posledice, vezane na ukrepe vzgojnega delovanja. Izpostavljen je problem učenca pri določenem nesodelovanju v učnem procesu. Zato mora biti zapisan bolj natančno. Obvezno mora biti govora tudi o učiteljevi vlogi oz. o dotedanjem ukrepu in posledičnem ukrepu.

Zapis naj vsebuje: učni predmet, datum, ura, prostor, zaposlitev v času motenja, prekršek, učiteljev poskus reševanja med uro in vzgojni ukrep, ki bo sledil kot individualni pogovor z učencem, vabilo staršem na govorilno uro, izločitev iz razreda, potek pogovora s starši, obveščanje in odziv staršev ... (fizično in verbalno nasilje, kraja, ponarejanje in popravljanje pisnih ocenjevanj in preverjanj znanja, namerna poškodba in uničevanje lastnine, učenec ne spoštuje osebnosti drugega, učenec uporablja neprijazne in nespoštljive besede, učenec se posmehuje manj uspešnejšim, ranljivejšim in izključenim učencem, učenec ugovarja učitelju, učenec moti pouk z govorjenjem, žalitve, razširjanja lažnih govoric na družbenih omrežjih, ustvarjanje lažnih profilov, prisotnost v šoli pod vplivom alkohola, drog, cigaret, wapa, energijskih pijač ali vnos teh substanc in stvari v šolo, vnos orožja, ostrih in nevarnih predmetov) ...

Vzgojni načrt posodobljen: 28. 8. 2023

Potrjen na pedagoškem sestanku učiteljskega zbora: 15. 9. 2023

Potrjen na Svetu šole Prve osnovne šole Slovenj Gradec: 28. 9. 2023

Ravnateljica:
Lidija Konečnik Mravljak

Učiti se da bi vedeli

 da bi znali delati

 živeti skupaj

 biti

PRVA OSNOVNA ŠOLA SLOVENJ GRADEC